

A queuntis allicere ad se bilem familiarem humorem, aut expultricis exolutæ huiusmodi materiam tanquam noxiam animanti ad intestina, & vesicam dum valet extrudere solet, vel quoniam instrumenta, & viæ, per quas ferri consuevit, sunt obturata, vel à comprimentibus, vel obstructibus: Nam reliqua quæ claudendi meatus vim habent, vt adstringentia, densantia, conglutinantia, quæque sublidere faciunt concavitates, contractis vasorum tunicis locum haudquaquam habent in meatibus internis ad bilis expurgationem destinatis, vel etiam quòd materia aliquando sit crassior, aut copiosior, quàm attrahi expurgarique possit, idem accidit. Iam verò secernitur moueturque bilis ad cutem vi expultricis facultatis per morbos importunè, aut etiam tempestiuè irritatæ. Qua ratione regius morbus ante septimum, & in ipso septimo, & post illum etiam in febribus contingit. Quorum omnium causæ ab alijs nascuntur, & illæ rursus ab alijs, donec peruentum sit ad quatuor rerum genera, quæ omnes in corpore nostro mutationes moliantur, ad ea (inquam) quæ assumuntur, extrinsecus afficiunt, excernuntur, & retinentur, vel à nobis solis, aut cum alijs geruntur. Quem quidem progressum quum vnusquisque admonitus ex superioribus exemplis facere possit. Atque in hoc, & prædictis exemplis singula animaduertere præcepta, quæ superius sunt comprehensa. Nihil aliud in hac re superesse video, quàm vt ad ea, quæ sequuntur, transeamus.

De signis, & prædictione quid dicere oporteat.

Cap. X I.

IGNORVM quædam esse, quæ præterita, alia quæ præsentia, alia verò quæ futura monstrant, ab omnibus medicis est receptum. Qua quidem in re illud imprimis videndum est, an de omni genere in consultationibus sit differendum, & quo loco de singulis dicendum. Constat profecto omnia ea signa in vsum venire, quandoquidem oportet quæ præsentia sunt dignoscere, & futura prædicere, & sæpe quæ præterita sunt commemorare. Sic enim diariam esse febrem, quæ hominem vrget, & nequaquam putridam agnoscimus, si præteritæ vigiliae, vel alterius causæ euidentis, à qua sit nata, notæ in corpore appareant. Pari ratione malignum vlcus & periculosum censemus esse, quod ferè intulerunt: quin & ex vlcere natura, & qualitatibus quid præcesserit, deprehendimus. Verum demonstratiua, & memoratiua signa peculiarem, & seiunctam in consultationibus tractationem, (vt antea quoque ostendimus) haudquaquam obtinent; sed cum rebus præsentibus, quarum cognitionem quærimus, semper coniunctam. Neque enim asserere possumus aliquid esse in corpore secundum naturam, aut illi contrarium, & hoc vel morbum esse, vel illius causam, aut symptoma: nec istorum genera, aut differentias dignoscere possumus; nisi signa statim adferantur, quæ ostendant ita esse. Sic sanè dicimus (si fortè contingat de eo deliberare) hominem febre laborare, quoniam signa statim adferuntur, quæ rem eo modo habere declarant, illam quoque putridam, simplicem, tertianam, benignam, aut denique alterius generis, vel differentia esse, quoniam protinus id testantur illorum notæ, quæ partim ex prægressis causis, partim ex his quæ adferuntur. Quare demonstratiua, & memoratiua indicia statim ab initio, & alibi toties, quoties ostendendum est aliquid esse, veniunt in vsum. At prædictiones tunc solum locum habent, & eum quidem separatim ab omni tractatione, & proprium, quum iam de natura generibus, differentijs affectuum, causarum, & symptomatum disputatum est. Ex illis enim omnibus colligere nitimur, quid sit futurum. Ex quo illud pariter innotescit, quid sit agendum; naturæ ne vniuersum negotium committendum; aut etiam tentanda artis præsidia, aut nihil molendum, in rebus profus desperatis. Sic sanè medicos omnes facere videmus, vt postea quàm prædicta omnia explicauerint, dicant sibi agendum esse de eo, quod ad prognostica attinet, tanquam id propriam, & seiunctam tractationem obtineat: alia vero signa obiter sint commemoranda, quum genera, differentias affectuum, causarum, & symptomatum, quæ corpus infestant, recensemus. Iam verò quum illud pateat, de quibus signis sit agendum in consultationibus, & quo loco singula sint excutienda, sequitur, vt doceamus, quænam oporteat per suas notas ostendere. Quòd quum iam pateat in rebus præsentibus, & præteritis; siquidem omnia illa, quæ cognitu necessaria hæcenus diximus, sua postulant indicia, relinquuntur, vt ea solum percurramus, quæ ad futura pertinent. Inter quæ illud primum locum sibi vendicat, vt explicemus quem finem res sit habitura, de qua agimus, quando nec solutionis modum, nec tempus, nec aliud quicquam, quod ad futura pertineat, hoc ignorato, intelligi potest. Quo posito mutationis tempus prædicere oportet, an cito scilicet vel tardè, quo die, quæue hora, denique quo tempore accidet, quod futurum prædiximus. Tertio modum prælagire necesse est ipsius mutationis, quòd scilicet vel paulatim, vel confertim ea continget; quodque ea vel magna, vel parua futura sit. Quarto prælagiendum erit, cuiusnam beneficio natura ne, vel artis potius, aut vtriusque opera, vel alijs id continget, quod prænunciamus venturum. Quinto succedit mutationis qualitas, an scilicet facilis erit vel difficilis, fida, vel infida, perfecta vel imperfecta. Sexto per quæ mutatio fiet, ignorare non oportet, an extractio, vel alteratio, aut concoctio, aut nutritio, vel aliud quidpiam sequetur, quod finem imponat,

Ioan. Argent. De Consultandi Rat.

G mutatio-